

## «ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΑΠ ΤΟΝ ΚΗΠΟ».

Ἕνα καλοκαῖρι. . .

Καλοκαῖρι τῶν τόπων μας. Οἱ δρόμοι καὶ οἱ πλατεῖες πλημμυρισμένοι ἀπὸ φῶς ἡλιακό. Λαμποκοπάει ἡ θάλασσα κάτω ἀπ τὸν ἥλιο ἀπὸ μύριες ἀναλαμπές· φουσκώνει καὶ ξεφουσκώνει σὰν κοιλιὰ πελώρια ποὺ γυρεῦει νὰ πάρει κάποια ἀνάσα βαθειά. Κι ὁ ἄνθρωπος περνάει τὸ καλοκαῖρι μὲ τὸ ἐγὼ του σκορπισμένο ἔξω, στὴν φύση. . .

Τὸ καλοκαῖρι τὸ χλιαρὸ δὲν τὸ ξεχνάει ὁ κ. καθηγητής. Σαυτὴ τὴ γυμνὴ σάλλα, ὅπου μπροστὰ στὰ σκυμένα ἔφηβικά κεφάλια ἐξηγεῖ παρατηρήσεις συνταχτικὲς πάνω στὴν «Ἀπολογίᾳ Σωκράτους», τὸ νοιώθει ἀκόμα. Τὰ κύματα τῆς ξαφνικῆς θροσιᾶς, τοῦ καλοκαιριοῦ τὸ στερνὸ μήνυμα τοῦ φέρουν. . . .

Καὶ φέτος ἐπέμεινε πολὺ στὶς «παρατηρήσεις». Ἐλεγε πὼς αὐτὲς θὰ τὸν ἔκαναν νὰ ξεχάσει. Τοῦ κάκου ὅμως. Τίποτε δὲν ἔφτανε γιὰ νὰ σβύσει τὸ τραγούδι τοῦ καλοκαιριοῦ ποὺ μέσα του σιγομουρμούριζε, ἔτοιμο νὰ ξεσπάσει μὲ τὴν δύναμη συμφωνίας πολύφωνης. Κι ἔνοιωθε, στὴν θύμηση του, τὸ αἷμα νὰ γοργοτρέχει μὲ ὀρμὴ ἀσυνήθιστη καὶ τὶς αἰσθήσεις νὰ σκλαβώνονται σὲ κάποιον ἀγκάλιασμα χλιαρό. . .

Κάποτε, στὴ μέση τῆς παράδοσης, μισόκλεινε τὰ μάτια: θαρροῦσε πὼς ἔνοιωθε τὴν «ἀνάσα» κείνου τοῦ καλοκαιριοῦ νὰ τοῦ χαδεύει τὸ πρόσωπο—ἔτσι ὅπως σοῦρχεται κατὰμουτρα τὸ λαχάνιασμα βιαστικῆς παιδούλας ποὺ κοντοστάθη γιὰ νὰ σὲ χαιρετήσῃ. . .

Ὑστερα, ἀντίκρουζε πάλι τὰ σκυμένα κεφάλια καὶ τὰ θρανία σὲ γραμμὴ βαλμένα. Κι ἔλεγε πὼς εἶχε λυτρωθεῖ ἀπ τὴν ἐπίμονη νοσταλγία τοῦ καλοκαιριοῦ. Τοῦ τὸ θύμιζαν οἱ συνταχτικὲς παρατηρήσεις.

Κι ὅμως, εὐκολα δὲν μπορούσε νὰ χαθεῖ ἡ ἐντύπωση ἀπὸ τὸ καλοκαῖρι σὲ κεῖνα τὰ μέρη — ἓνα καλοκαῖρι ποὺ ἦταν ὕμνος ἅπαντος ζωῆς καὶ κίνησης. Γιατί, ἐδῶ κάτω, ἡ ζωὴ του εἶχε ξαναγίνει ἡ ἄδεια καὶ μονότονα ταχτοποιημένη ζωὴ, ποὺ τόσο καλὰ ἤξερε. . . Ὡστόσο ὅμως περιμένει ὅταν ξανάρθῃ τὸ ἄλλο καλοκαῖρι. . .

Σὲνα καλοκαῖρι μέσα, ἡ ψυχὴ του, ἡ κρυμμένη κι ἀλη-

θινή ψυχή του, είχε φανερωθεί—τέτοια ὅπως κι ὁ ἴδιος δὲν τὴν ἐφαντάζονταν. . .

\* \* \*

Στὴν ἀρχὴ ἦταν ἀπλὴ περιέργεια. Ἡ ἀναδουλειὰ μὲ τὶς διακοπές, τὸ ταξίδι στὴν παραθαλάσσια πόλη πού εἶχε νὰ δεῖ ἀπ' τὰ παιδικά του, τὸν ἔκαναν νὰ προσέχει ξεχωριστὰ τὶς γυναῖκες. Στὶς περισσότερες ἔβρισκε ὁμορφιά. Κάτω ἀπ' τὴν φαρδὴ σκιά τοῦ καπέλλου, τὰ μάτια ἐπαιρναν ἀναλαμπές πού στὸ λεπτὸ ἔσθνον. Περνοῦσαν μόνες ἢ μὲ παρέες καὶ τὰ χρώματα κυμάτιζαν στὶς φανταχτερές ρόμπες. Μερικὲς εἶχαν στὸ περπάτημα κάποιο καμαρωτὸ ρυθμό· τὸ πέρασμα τους ἔδινε στὸ δρόμο μιὰν ὄψη πανηγυριοῦ· καὶ τοῦ φαίνονταν σὰν ἀρχαῖες κολῶννες πού πῆραν ζωὴ...

Δὲν ἤθελε νὰ τὶς κοιτάζει ἔτσι· δὲν τὸ ἔβρισκε σωστό. Ἡ ἀξιοπρέπεια τοῦ καθηγητῆ ξυπνοῦσε μὲ ξεσπάσματα θυμοῦ αὐστηροῦ. Καὶ τότε γίνονταν ἓνας φτωχὸς φουκαρᾶς πού δὲν ἤξερε ἂν ἔπρεπε νὰ πρωτακούσει τὸν καθηγητὴ ἢ τὸν ἄλλο, τὸν ἀκαμάτη πού γύρευε πῶς νὰ περάσει καλύτερα τὴν ὥρα. Κι ὅμως. . . Πόσο γελοῖο ἔνοιωθε κάποτε τὸν καθηγητὴ στὰ ἐπιχειρήματα, πόσο τὸν ἔβρισκε παρ' ὅλα τὰ πεισματάρη. . .

Ἦταν ἀψηλὴ· ἔμοιαζε καὶ κείνη μὲ κάποια ἀρχαία Καρυάτιδα πού κατέβη στὴ ζωὴ. Καὶ στὰ μάτια, τοῦ φάνηκε πὼς τσάκωσε τὶς ἴδιες διαβατάρικες ἀναλαμπές. Τὴν εἶχε ξεχωριστὰ προσέξει ὄχι γιὰ ἄλλο τίποτε (ἔλεγε σὰν γιὰ νὰ δικαιωθεῖ στὸν ἑαυτό του) ἀλλὰ μόνο γιὰτὶ ἔτυχε νά'ναι γειτόνοι. Μαζὶ κατέβαιναν ἀπ' τὸ τραῖνο καὶ μαζὶ τραβοῦσαν κατὰ τὴν ἐξοχὴ ὅπου κῆποι τριγύριζαν τὸ κάθε σπίτι. Κι εἶχαν τόσο συνηθίσει ὁ ἓνας τὸν ἄλλο, πού κοιτάζονταν τώρα σὰν γνώριμοι. . .

Εἶχε νὰ τὴν δεῖ κάπου μιὰ βδομάδα· ἦταν καλεσμένος σὲ τραπέζια φιλικῶν σπιτιῶν. Καὶ κείνη τὴν ἡμέρα, ἐλεύθερος, τραβοῦσε ἀργὰ τὸ δρόμο του· σὰ νὰ περίμενε. . . (Γιὰ νὰ ξεγελάσει τὸν ἑαυτό του ἔλεγε πὼς δὲν εἶχε τίποτε νὰ περιμένει, πὼς τὸ ἴδιο τοῦ ἔκανε ἂν τὴν ἀντάμωνα ἢ ὄχι...)

Ἦξερε πὼς θὰ τὸν κοίταζε· καὶ εἶχε κοντοσταθεῖ. Τὰ ὕγρα καὶ σκοτεινὰ μάτια τοῦ φάνηκαν πὼς εἶχαν κάτι ἀπ

τὴν σκιὰ τῆς σπηλιᾶς, ὅταν στὸ βάθος τῆς τρεμοφέγγει κάποιο μῆνυμα φωτὸς ἀπὸ κρυφὸ ἄνοιγμα. . .

Μιά ταραχὴ ξυπνοῦσε μέσα του. Ντρέπονταν γιὰ τὸ ἀναστάτωμα αὐτὸ ποὺ τοῦφερνε μιὰ ἀπλὴ θέα — κάτι ποὺμποροῦσε καὶ νᾶταν τῆς ιδέας του. . . Ξανὰ τὸ ἄλλο ἐγὼ του — ἓνα ἐγὼ δημιουργημένο ἀπ τὴν ἀνάγκη τῆς καθηγητικῆς ἀξιοπρέπειας—ὕψώθηκε σὲ κατήγορο: «Ντροπὴ! Κάνεις σὰν παιδαρέλλι πρωτόπειρο! . . .»

Μπροστά του, ὁ ὁλοῖσιος ἀσφαλτωμένος δρόμος· αὐτοκίνητα στὴ σειρὰ τὸν διάσχιζαν· πλάϊ του, προχωροῦσαν ἄνθρωποι σιωπηλοὶ καὶ βιαστικοί· στὰ μαγαζιά καμάρωναν φροντισμένες βιτρίνες. Πρόσεξε ὅλα αὐτὰ τὰ μεθοδικὰ καὶ ταχτοποιημένα. Ὅλα εἶχαν τὴ λογικὴ τους — μιὰ λογικὴ τάξης καὶ πρακτικοῦ σκοποῦ. Κι αὐτός; Ἀντιλήφθηκε πόσο ξένος τῆς ἦταν—αὐτὸς ποὺ κηνυγοῦσε τὸ ἰδανικὸ σὲ δυὸ μᾶτια περαστικὰ καὶ ποὺ τὸ πίστευε. Πάει, ἦταν χαμένος ἀπὸ τὰ τριγύρω του! Ἀληθινὰ λοιπὸν ἦταν ἐρωτευμένος;...

\* \* \*

Ναί· ἦταν ἀλήθεια. Ὁ καθηγητὴς τᾶκουγε σὰν καταδίκη.

Μήπως δὲν ἦταν ἡ καταδίκη ἑνὸς κόσμου; Ἡ καλύτερα ἡ ἐκδίκηση μιᾶς δυνάμεις ποὺ εἶχε καταφρονέσει καὶ ἀψηφίσει αὐτός, ὁ φλεγματικὸς καθηγητής; . . .

Πάει πιά ἡ ἥρεμη ἀδιαφορία στὰ τριγύρω. Τώρα, τὸ κάθε τι εἶναι ἀφορμὴ ἑξαρσης καὶ συγκίνησης. Πάει καὶ ἡ γλυκεῖα ἀπόλαυση τοῦ πνεύματος στὸ νὰ σκαλίζει γιὰ συντακτικὰ παραξένα καὶ γιὰ μικρολεπτομέρειες ἀπ τὴ ζωὴ τῶν Ἀρχαίων. Κάτι σὰν γκρεμοτσάκισμα καὶ μαζὶ σὰν ἀναδημιουργία ἀπ τὰ χαλάσματα τὸ οἰκοδόμημα τῆς καθηγητικῆς ἀξιοπρέπειας εἶχε μεταβληθεῖ σέρειπια. Καὶ γύρω-τριγύρω στὰ ἐρείπια, εἶχανε στήσει χορὸ ἐξφρενων Μαινάδων, οἱ δυνάμεις ποὺ γύρευε νὰ πνίξει ὁ ἄνθρωπος τοῦ Πνεύματος. . .

Μὰ δὲν τὶς δέχονταν μὲ τρόπο, σὰ Μαινάδες. Τὶς καλοσώριζε. Γιατὶ ἦταν νέος καὶ τὴν ὥρην ἀληθινὰ φεγγοβολοῦσε μέσα του τὸ παράδειγμα μιᾶς ἀθάνατης ζωῆς ποὺ μάθαινε ἀπ τὰ κείμενα — τὸ παράδειγμα τῆς φανερῆς, τῆς λεύθερης στοὺς πόθους τῆς ζωῆς τῶν Ἀρχαίων. . .

Ὁ ὕμνος τοῦ καλοκαιριοῦ ὑψώνουνταν μέσα του. Κι ὅταν ὁ καθηγητὴς ἔκανε νὰ πεῖ κάτι, δὲν τὸν ἄκουγε, ὁ μεθυσμένος ἀπ' τὸν πόθο ἄνθρωπος. Δὲν τὸν ἄκουγε μόνο ἔλεγε τοῦ Πλούταρχου τὸ ρητό: «Ὁ,τ' ἂν τύχω, ὅ,τ' ἂν τύχω...»

\* \* \*

Μιὰ φράση τραγουδοῦσε καὶ γύριζε μέσα στὸ μυαλό του.

«Ἡ μυριόστομη φωνὴ τοῦ κήπου...»

Ναί, ἦταν μυριόστομο τὸ τραγούδι κείνου τοῦ κήπου. Ἕνα πανηγύρι ἀπὸ φωνές — φλύαρο τσιτσιθίσμα πουλιῶν καὶ ψιθυριστὸ σούσουρο φύλλων. Ἔσμιγαν ὅλα σὲ μιὰ πρωϊνὴ συμφωνία. Κι ἓνας μισόσβυστος, ἓνας παραπονιάρικος σταλαγμὸς νεροῦ ἀπὸ κάποια στέρνα σὰ νὰ τόνιζε τὸν χρόνο αὐτῆς τῆς μουσικῆς.

«Ἡ μυριόστομη φωνὴ τοῦ κήπου...»

Κάτω ἀπ' τὸν τοῖχο τοῦ κήπου, εἶχε σταματήσει καὶ ἀφουγκράζονταν. Ἦτανε κάτι πρωτάκουστο γι' αὐτόν. Πάνω ἀπ' τὸν τοῖχο ξεχείλιζε ἓνα ὄργιο βλάστησης — ἀγιοκλήματα καὶ φυλλωσιὲς δέντρων· κάτι σὰν πράσινο ρευστοποιημένο.

Τὶ μουσικὴ, τὶ μουσικὴ ἀστέρευτη παντοῦ ὁλόγυρα του! Τοῦ κήπου ἡ συμφωνία ξυπνοῦσε κύματα ἄλλης μουσικῆς στὸν ἐξοχικὸ δρομίσκο. Μῆνα ρυθμὸ θριαμβικὸ πὺρ συνῆπαιρνε ὅλα, τραγουδοῦσε τὸ καλοκαίρι σαυτὸ τὸ πρῶτ'...

Καὶ τοῦ φάνηκε πὼς ὅλα ἔσθυναν, ὅταν ἡ φωνὴ ἄρχισε νὰ τραγουδεῖ ἀπ' τὸν κήπο τὸ τραγούδι μὲ τὰ κοινὰ λόγια.

«Ἡ μυριόστομη φωνὴ τοῦ κήπου...»

Μεσημέρι στὴν προκυμαῖα. Τούτῃ τὴν ὥρα τὸ φῶς παντοῦ κυριαρχεῖ—ἓνα φῶς θαμπωτικὸ πὺρ γκρεμίζει τὶς γωνιές, τὰ ἱσοπεδώνει ὅλα καὶ ἀπλώνει ὁλόγυρα κάποιαν ἀπεραντωσύνῃ λευκῇ. Κηρυγáει τὸ μάτι ἐκτάσεις πὺρ δὲν ἔχουν τέρμα θάλλεγες. Πέρα ἡ πολιτεία, περιχυμένη ἀπὸ τὰ πλεονα φῶς, φαντάζει σὰν κάτι λευκὸ κι ἐπίπεδο, δίχως προεξοχές.

Σὰν χερούκλα πελώρια ἀπλωμένος ὁ ἥλιος στὸν ἀσφαλτόστρωτο δρόμο—χερούκλα πὺρ ἀγκαλιάζει τὰ σπίτια

καὶ ποὺ τὸ σφίξιμό της πάει νὰ πνίξει τὴν δροσερὴ ἀνάσα τῆς σκιᾶς. Ἄ, ὁ ἥλιος! Συνεπῆρε καὶ τὸν φτωχὸ πεζοπόρο σὲ κάποιο μεθύσι ὀνειροπλάνο καὶ τὸν κάνει νὰ λέει καὶ νὰ ξαναλέει κάτι μισοτελειωμένο, σὰν παραμιλητό: «Ἡ μυριόστομη φωνὴ τοῦ κήπου...» \*

Καὶ πρὸς τὸ βράδι, στὸ γραφεῖο του, ἐκεῖ ποὺ διόρθωνε τὰ σχόλια τῆς μελέτης του, «οἱ Κορύθαυτες» ὡς ἀρχαῖ καὶ Θεότητες τῆς Μ. Ἀσίας», ἄκουσε πάλι τὴν φράση νὰ τραγουδάει μέσα του. Εἶχε βρεῖ! Εἶχε βρεῖ καὶ τῶγραψε σὲ μιὰ κόλλα:

«Ἡ μυριόστομη φωνὴ τοῦ κήπου εἶχε κι αὐτὴ σβύσει μὲ τὸ τραγούδι τῆς δικιᾶς σου φωνῆς...»

Ἀνέβαινε ξανὰ καὶ ξανὰ ὅπως ὁ ἐπίμονος ψίθυρος ποὺ προμηνάει τὴν πλούσια συμφωνία. Ναί, ἡ συμφωνία θὰ ξεσποῦσε. Τῶνοιθε.

Ἐγραψε τὸν τίτλο: «ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΑΠ ΤΟΝ ΚΗΠΟ»...

Καὶ πλάι ἔμενε παραρριγμένο τὸ χειρόγραφο τῆς μελέτης του....

Ὁ κ. καθηγητὴς δὲν ἦταν πιά καθηγητὴς. Ὁ κ. καθηγητὴς ἦταν ἓνας ποιητὴς. Τὶ ντροπὴ!...

Ἐκανε νὰ τὸ σχίσει· ὅμως κάτι τὸν ἔβαστοῦσε· εἶπε σὰ γιὰ νὰ δικαιωθεῖ: «Ἄσε το! Ἄλλοτε... ἀργότερα...»

\* \* \*

— Περᾶστε μέσα!

Τὸν εἶχε πάρει ἅπ τὸ χέρι. Ὁλόγυρα τους ὁ κήπος — μιὰ θάλασσα πράσινου ποὺ κόπασε.

«Περᾶστε μέσα»· γλυκόπαιζε στὴν φωνή της κάποιος τόνος χαδιάρικος.

— Εἶναι δῶ ὁ Ἀντρέας; ἔκανε... Ἦθελα νὰ τὸν δῶ.

— Ὅχι δὲν ἦρθ' ἀκόμα. Ὅπου καὶ νᾶναι θάρθει. Καθῆστε δῶ: κάνει φρέσκο.

Εἶχαν καθίσει σ' ἓνα μπάγκο. Τὰ περίεργα μάτια της ἔφεγγαν ἀπὸ κάποιο χαμόγελο ποὺ πλανιοῦνταν στὸ πρόσωπο. Παραμόνευε καὶ στοὺς δυὸ τὸ γέλιο — ἓνα γέλιο παιδιῶν, δίχως αἰτία, ἓνα σκέτο γέλιο εὐφροσύνης... Ἐκανε νὰ μιλήσει γιὰ τὶς συναντήσεις τους στὸ δρόμο καὶ γι αὐτὴ τὴ σύμπτωση· νᾶναι παλιὸς φίλος τοῦ ἐξαδέλφου της, τοῦ Ἀντρέα. Μὰ τὸν εἶχε προλάβει:

— Σᾶς ἀρέσει ὁ κήπος;... Νὰ ἐκεῖ καθούμαστε...

Τὸ χέρι της ἀπλώθη κατὰ τὸ σπίτι. Ἔκανε νὰ ξετάσει τὰ τριγύρω του· τὰ ἔνοιωθε ὅλα ὅπως στῶνειρο ὅπου ἀδύνατο νὰ ξεχωρίσεις τὶς λεπτομέρειες. . .

— Ὅχι πὼς εἶναι δικὰ μας! συνέχισε. . . Χά, χά! Ἀλήθεια ὁ Ἀντρέας μοῦ εἶπε πὼς ἔτσι νομίζατε. . . Τὶ ἀστεῖο θάταν, χά, χά!

Τὸ γέλιο ποῦ ἔνοιωθε νὰ χοροπηδάει μέσα του, ξέσπασε καὶ σὲ κεῖνον.

— Ὡστε δὲν εἶναι. . . , ἔκανε γιὰ νὰ πεῖ κάτι.

— Μὰ καθόλου! Τὶ ἰδέα! . . . Δὲν σᾶς εἶπε πὼς ἡ μαμᾶ εἶναι οἰκονόμος δῶ-μέσα; . . . Αὐτοὶ λείπουν σὲ ταξίδι. . . Νὰ ξέρατε τὶ ὥραϊα περνοῦμε φέτος ποῦ ἔχουμε καὶ τὸν Ἀντρέα!... Ἐγὼ πάλι κάνω καπέλλα. Ξέρω νὰ βγάλω τὸ ψωμί μου! Γι' αὐτὸ μὲ βλέπετε ἔξω συχνά. . . Καὶ σεῖς; Εἰσθε καθηγητῆς;

— Ναί, καθηγητῆς! ψιθύρισε σὰ ντροπιασμένος.

Σὰ νὰ τὸν στενοχωροῦσαν αὐτὰ ποῦ μάθαινε. Δὲν τὴν ἐφαντάζονταν ἔτσι. Κι ὕστερα ἤθελε νὰ κουβέντιαζαν γιὰ ἄλλα. . .

— Ναί, μοῦ τῶχε πεῖ ὁ Ἀντρέας. Τί θέση! Ἀμα εἶναι κανεὶς καθηγητῆς...

— Τί;

— Νά, βγάζει παράδες. . . Κι ὕστερα εἶναι ἐλεύθερος...

Δὲν πρόσεχε τὰ λόγια της. Ἀκουγε τὴν κουβέντα της νὰ κυλάει σὰν κάποιο ρυάκι δίχως σκοπό.

— Νὰ ἡ μαμᾶ! ἔκανε στὸ τέλος.

Μιὰ γυναῖκα μεσόκοπη κατέβαινε τὰ σκαλιὰ τῆς ξώπορτας. Εἶχε τὰ μαλλιά δεμένα μὲ φακιόλι-ἀπὸ κεῖνα ποῦ βάζουν οἱ νοικοκυρὲς γιὰ νὰ παστρέψουν· τὰ χοντρά μπράτσα της ἦταν ὡς τὸν ἄγκωνα γυμνά.

— Νὰ σᾶς συστήσω! ἔκανε καὶ σηκώθη.

— Μαμᾶ, ὁ κ. Στυλίδης, ὁ φίλος τοῦ Ἀντρέα. Εἶναι καθηγητῆς! πρόσθεσε.

Ἡ χοντρὴ γυναῖκα τοῦσφιξε τὸ χέρι. «Χάρηκα πολὺ!» Ὑστερα βάλθηκε νὰ τὸν ξετάζει ἀπὸ πάνω ὡς κάτω.

— Καὶ σὲ ποιὸ σχολεῖο; ρώτησε.

Εἶπε τῷνομα τοῦ σχολειοῦ καὶ τῆς πόλης: Μονότονη ἡ ζωὴ κεῖ-κάτω, πολὺ μονότονη. . .

— Ὡστε δὲν μένετε ἐδῶ; . . . ἔκανε. Ὑστερα, γυρνώντας κατὰ τὴν κόρη της:

— 'Ελένη, μὴν ξεχάσεις τὶς κόττες! . . .

— 'Εγὼ θὰ πηγαίνω. Εἶναι μεσημέρι, προφασίσθηκε καῖνος.

— 'Απὸ τώρα; . . . Μὰ καθήστε λιγάκι: 'Όπου νᾶναι θᾶρθει κι ὁ 'Αντρέας. . .

— 'Όχι, δὲν πειράζει· θᾶχετε δουλειά. . . Πῆτε του μόνο νὰ περάσει τὸ βράδι ἀπὸ τὸ σπίτι. 'Εχω νὰ τοῦ μιλήσω. . .

Καὶ στὸ δρόμο συλλογιοῦνταν τὰ λόγια της: «'Αμα εἶναι κανεὶς καθηγητής. . .» 'Υστερα, θυμήθη πὼς τὸ χέρι της, καθὼς τῷσφιξε, ἔτσι-ἔτρεμε, σὰν περιστέρι, σκλαβωμένο Κ' ἔνοιωθε μιὰ χαρὰ τέτοια. . .

\*  
\* \*

«Θὰ σὲ περιμένω!» τοῦ εἶχε πεῖ στὸ σταθμὸ ὅπου περίμεναν τὸ τραῖνο. . .

'Υστερα τὸν πῆρε κατὰ μέρος ὁ 'Αντρέας καὶ τοῦ μίλησε γιὰ τὴ σύμπτωση. Τὴ σύμπτωση, ἀληθινά, νὰ βρεθοῦνε. Κατόπι ἀπὸ τόσων χρονῶν γνωριμία στὸ σχολεῖο! Καὶ νὰ τὸν συστήσει στὴν ἐξαδέλφη του. Κι αὐτὸ τὸ συνοικέσιο! Ποιὸς νὰ τῷλεγε πὼς ὅλα αὐτὰ θὰ γίνονταν μέσα σ'ένα καλοκαῖρι; 'Απὸ τί συμπτώσεις εἶναι γεμάτη ἡ ζωὴ! . . .

Καὶ τώρα ἄρχισε νὰ τοῦ μιλάει μὲ στόμφο ἡ μεγαλόσωμη μάννα. 'Η κόρη της τᾶχε ὅλα «ἐν τάξει»· γι αὐτὸ νὰ μὴν ἀνησυχεῖ! . . . Μόνο, ὥς τὸ Πάσχα, ὅπου μὲ τὸ καλὸ θὰ γείνει ὁ γάμος, νὰ ἐτοιμάσει κι αὐτὸς κάτι δικὰ του μικροπράματα. Νά, πονκάμισα, ἀσπρόρρουχα κι ὅ,τι θὰ χρειάζονταν. . . Καὶ ὕστερα νὰ κάνει οἰκονομίες γιὰ τὴν ἐπίπλωση τοῦ σπιτιοῦ ποῦ θὰ πιάσουν. . . Κι ἔννοια του! Δὲν θὰ τοῦ: ξεχνάει: Σὰ μάννα ποῦ εἶναι τώρα καὶ γιὰ τοὺς δυό, θᾶρχεται νὰ τοὺς βλέπει κεῖ-κάτω. . . Καὶ νὰ τὸν συμπαθᾷ ποῦ τῆς ἤρθαν τὰ δάκρυα, ἀλλὰ. . .

Τὸ τραῖνο, τὸ τραῖνο! Εἶχε γυρίσει καὶ τὴν εἶδε νὰ σκύβει τὸ κεφάλι. Τῆς σήκωσε τὸ πρόσωπο· τεντωμένο ὅλο ἦταν σ'ἐμιὰ ἐπίκληση στὸ φιλί. . . Καὶ κατόπι, στὰ χεῖλη του εἶχε ἀπομείνει μιὰ ἀλαφρὴ ἀρμυρίλα — τὰ δάκρυα της. . .

«Σὲ περιμένω» τοῦ γράφει καὶ τώρα. Καὶ τοῦ φαί-

νεται σὰν πρωτάκουστη τούτη ἡ λέξη πὺν βγαίνει ἀπ τὰ ἔγκατα τοῦ πόθου....

Ἄλλὰ κεῖνο τὸ καλοκαῖρι; Θὰ ξανάρθῃ ἄραγε ἓνα τέτοιο καλοκαῖρι;...

Θέλει νὰ τὸ ξεχάσῃ ὥσπου νὰ ῥθῇ ἡ ὥρα του. Γι αὐτὸ χώνεται τόσο στὴν ἐξήγησιν τῶν συντακτικῶν πάνω στὰ κείμενα.

Μόνο, στὰ χαρτιά του ἔχει φυλάξει ἓνα φύλλο ὅπου διαβάσεις ἓνα τίτλο καὶ δυὸ γραμμές. Ξέρει πὺς τὸ φύλλο δὲν θὰ γεμίσει καὶ λέει πὺς εἶναι καιρὸς νὰ τὸ σχίσει. Ὅμως δὲ τὰποφασίζει ἀκόμα. Μέσα του ὑπῆρχε πάντα ἓνας ρομαντισμὸς ἔφηζου πὺν τὸν ἔκανε νὰ πιστεύει σὲ περιστάσεις ἐξαιρετικὰς γύρω ἀπὸ ἰδανικὰς γυναῖκες. Καὶ τώρα, σὰ νὰ μὴν ἤθελε νὰ πιστέψῃ πὺς ἡ ἱστορία αὐτὴ τέλειωνε τόσο πεζά, τόσο συνηθισμένα, ἔχει φυλάξει τὸ ἀσυμπλήρωτο τραγούδι πὺν μοιάζει μὲ παραμιλητό τοῦ μιλάει καλύτερα γιὰ τὸ μεθύσι κείνου τοῦ καλοκαιριοῦ...

Κάποτε, στὴ μέση τῆς παράδοσης, μισοκλείνει τὰ μάτια: θαρρεῖ πὺς νοιώθῃ νὰ τοῦρχεται ἡ «ἀνάσα» τοῦ καλοκαιριοῦ καὶ νὰ τοῦ περιλούζῃ τὸ πρόσωπο - ἀκριβῶς ὅπως σοῦρχεται κατὰμουτρα τὸ λαχάνιασμα τῆς βιαστικῆς παιδούλας πὺν κοντοστάθῃ γιὰ νὰ σὲ χαιρετήσῃ...

Θ. ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ.